Západomoravská vysoká škola Třebíč, o.p.s.

Okružní 935, 674 01 Třebíč

Příloha č. 1: Vstupní školení BOZP a PO - zaměstnanci

ke směrnici rektora SR2008/02

Obsah:

1. Bezpečnost při práci se stroji, s technickými zařízeními, přístroji a nářadím 3
2. Zásady bezpečnosti při práci s elektrickými spotřebiči 3
3. Zásady bezpečné manipulace s materiálem 3
4. Požadavky na práci s počítači 4
5. Bezpečnostní značení 4
6. Nejčastější příčiny vzniku požárů 4
7. Zásady pro likvidaci požárů hasícími prostředky 5
8. Hasící přístroje (dále „HP“) 5
9. Požární hydrant 6
10. Pokyny pro evakuaci 6

1. Bezpečnost při práci se stroji, s technickými zařízeními, přístroji a nářadím

- Zařízení může být používáno pouze k účelům a za podmínek, pro které je určeno, v souladu s provozní dokumentací.
- Údržba a opravy na zařízení musí být prováděny v souladu s návodem dodaným výrobcem a je-li pro některé činnosti předepsána zvláštní odborná způsobilost, musí být tyto činnosti zajištěny pouze osobou s odpovídající zvláštní odbornou způsobilostí.
- Zařízení může být spouštěno pouze záměrným úkonem obsluhy pomocí ovladače, který je k tomu účelu určen.
- Zařízení musí být vybaveno výstražnými nebo informačními značkami, sděleními, značením nebo signalizací v souladu s návodem dodaným výrobcem.
- Oprava, seřizování, úprava, údržba a čištění zařízení se provádějí, jen je-li zařízení odpojeno od přívodů energií, není-li to technicky možné, musí být provedena vhodná ochranná opatření.
- Kontrola bezpečnosti provozu zařízení před uvedením do provozu se provádí podle průvodní dokumentace výrobce.
- Zařízení musí být vybaveno provozní dokumentací. Tato dokumentace musí být uchovávána po celou dobu provozu zařízení.

2. Zásady bezpečnosti při práci s elektrickými spotřebiči

- Seznámit se s bezpečnostními pokyny, zejména návodem k obsluze.
- Pravidelně kontrolovat elektrické spotřebiče na svém pracovišti, nejsou-li viditelně poškozeny, zejména přívodní kabel, prodlužovací kabel, vidlici a zástrčku.
- Před každým použitím pečlivě zkontrolovat, zda nejsou poškozeny kryty nebo jiné části spotřebiče.
- Veškeré závady nebo i podezření na závadu nahlásit nadřízenému vedoucímu zaměstnanci.
- Před připojením spotřebiče do sítě se přesvědčit, zda je vypínač vypnutý.
- Elektrické spotřebiče chránit před vodou, nesmí být vystaveny dešti, nesmí se používat ve vlhku, mokru ani ve výbušném prostředí.
- Spotřebiče nepřenášet a nezvedat za přívodní kabely.
- Opravy elektrických spotřebičů mohou provádět pouze osoby s příslušnou kvalifikací.
- Nepoužívat poškozené elektrické spotřebiče.

3. Zásady bezpečné manipulace s materiálem

- Nepodceňovat prováděnou manipulační činnost a nepřeceňovat svoje schopnosti.
- Dodržovat průchodnost komunikací - neodkládat nepotřebný materiál do komunikačních a manipulačních tras.
- Odstranit nadbytečné manipulační úkony - zbývající usnadnit.
- Při zdvihání a přenášení břemen se snažit, aby těžiště manipulovaného břemene bylo co nejblíže u těla.
- Při vodorovném přemísťování břemen mezi pracovišti se snažit, aby břemeno zůstalo ve stejné výšce.

Hmotnost břemen ručně přenášených muži nesmí překročit při dobrých úchopových možnostech při občasném zvedání a přenášení 50 kg, při častém zvedání a přenášení 30 kg. Občasné zvedání a přenášení znamená po dobu kratší než 30 minut za směnu.

Přípustná hmotnost a vzdálenost pro přenášení břemen ženami:

Ženy

Hmotnost (kg)	15	10	5
Maximální vzdálenost (m)	10	15	20

Těhotné ženy, matky do 9. měsíce po porodu

Hmotnost (kg)	7,5	5	2,5
Maximální vzdálenost (m)	10	15	20

4. Požadavky na práci s počítači

- Monitor musí být umístěn tak, aby na něm nevznikaly reflexy svítidel či z jiných zdrojů, jako jsou okenní otvory apod.
- Na obrazovce se nesmí vyskytovat závady jako je kmitání, plavání či poskakování znaků, řádků, střídání jasů apod.
- Jas a kontrast obrazovek musí být individuálně nastavitelný.
- Vzdálenost monitoru od očí nesmí být menší než 40 cm.
- Horní okraj obrazovky by měl být ve výši očí, ne výše.
- Po každých dvou hodinách nepřetržité práce musí být zařazena bezpečnostní přestávka v délce 5-10 minut.

5. Bezpečnostní značení

- ZÁKAZ - červená barva, kruhový tvar, černý piktogram
- VÝSTRAHA - žlutá barva, trojúhelníkový tvar, černý piktogram
- PŘÍKAZ - modrá barva, kruhový tvar, bílý piktogram
- BEZPEČÍ - zelená barva, obdélníkový nebo čtvercový tvar, bílý piktogram

Varování! Červené značky obdélníkového nebo čtvercového tvaru jsou informativní značky pro věcné prostředky požární ochrany. Červené značky s bílými šipkami ukazují směr cesty k těmto prostředkům, nikoli směr úniku z objektu.

6. Nejčastější příčiny vzniku požárů

- závada na elektroinstalaci nebo elektrickém zařízení
- zapálení z nedbalosti či opomenutí při používání plynových a elektrických spotřebičů
- nedbalost při skladování hořlavého materiálu (nedodržení dostatečných odstupových vzdáleností od otopných těles popř. svítidel)
- provádění prací se zvýšeným požárním nebezpečím (např. sváření) bez dostatečného organizačního i technického zajištění
- úmyslné zapálení
- kouření (nedopalky v odpadkovém koši) atd.

7. Zásady pro likvidaci požárů hasícími prostředky

- je nutné co nejlépe odhadnout rozsah požáru a druh hořících látek
- zvolit vhodný druh hasiva
- pokusit se požár likvidovat nebo alespoň lokalizovat hasicími přístroji
- použít požární hydrant, nestačí-li hasicí přístroje
- z preventivních důvodů je vhodné zahájit dalšími osobami přípravu proudu z požárního hydrantu i v případě předpokladu likvidace požáru hasicími přístroji
- hasební zásah, zejména z požárního hydrantu, provádíme vždy ve dvoučlenných skupinkách
- hořící látky hasíme od shora dolů
- chráníme se před sálavým teplem, plameny a popř. výbuchy pohybem u země
- nikdy neotvíráme dveře do místnosti, ve které předpokládáme požár, tím způsobem, že stojíme proti dveřím, využíváme úkrytů
- je-li to možné, v průběhu hašení se stále přibližujeme k hořícím látkám, až na maximální účinnou vzdálenost
- při použití vody v uzavřených prostorech hrozí zasahujícím osobám opaření (pohyb u země, příp. chránění částí těla zejména krku a uší)
- není-li možné požár uhasit vlastními prostředky, pokusíme se uzavřít dveře do místnosti, resp. nejbližší požární uzávěr (dveře)

8. Hasící přístroje (dále „HP“)

Hasicí přístroje patří mezi zařízení, která je možno použít v případě vzniku požáru k jeho likvidaci v počáteční fázi.

Vodní HP

- použití na hašení pevných hořlavých látek
- nevhodné použití na hořlavé kapaliny s výjimkou kapalin vodou ředitelných
- zákaz použití na hašení zařízení pod elektrickým proudem
- účinná vzdálenost hašení je cca do 4 m

Práškový HP

- univerzální použití včetně požárů zařízení pod el. proudem
- účinná vzdálenost hašení je cca do 2 m
- u starších typů přístrojů (s narážecí armaturou) hrozí nebezpečí ucpání proudnice při přerušovaném hašení

Sněhový HP

- náplň inertního plynu CO2
- použití je vysoce univerzální od hašení hořlavých plynů, kapalin až po pevné látky
- hlavní využití tohoto typu přístroje však spočívá v likvidaci požárů zařízení pod elektrickým proudem
- účinná vzdálenost hašení je cca do 1,5 m

- při hašení v malých prostorách je nutné zajistit dostatečné větrání (inertní plyn vytlačuje kyslík a hrozí ztráta vědomí)

9. Požární hydrant

Jedná se o zařízení určené pro dodávku požární vody přímo na požářiště popř. k doplňování požárních vozidel vodou. Požární hydranty se dělí na podzemní, nadzemní (venkovní) a nástěnné (vnitřní).

- nejúčinnější prostředek pro první hasební zásah
- hašení z bezpečné vzdálenosti
- dostatečné množství hasiva
- účinnost hašení na 15 i více metrů
- hasivem je voda
- u starších typů hydrantů lze využít možnosti nastavování hadic
- novější typy jsou vybaveny plno průtokovými hadicemi, umožňující obsluhu systému jednou osobou

10. Pokyny pro evakuaci

- při opuštění evakuovaného prostoru zavřete (ale nezamykejte!) dveře a okna
- opusťte evakuovaný objekt nejkratší únikovou cestou
- při evakuaci zachovejte klid, neběhejte, nepanikařte, prostor opusťte rychlou chůzí
- při evakuaci nepoužívejte výtahy, nejsou-li evakuační
- poskytněte pomoc dětem, postiženým nebo zraněným osobám
- před otevřením dveří při úniku se dotykem rukou ujistěte, zda nejsou horké, pokud jsou dveře na dotyk horké, raději vyhledejte jinou únikovou cestu a upozorněte ostatní
- po opuštění evakuovaného objektu se dostavte na shromaždiště pro kontrolu počtu evakuovaných osob
- poskytněte veškeré informace o průběhu evakuace a dalších skutečnostech, které mohou pomoci zásahovým jednotkám

<u>V případě, že není možné opustit objekt únikovými cestami:</u>

- zachovejte klid
- v případě zakouření prostoru se přikrčte k zemi
- upozorněte na sebe z okna – použijte ručník, část oděvu apod., je-li venku tma, střídavě zapínejte a vypínejte světlo v místnosti